

Cirkulärnr: 1998:65
Diariernr: 1998/1189
Handläggare: Britta Hagberg
Herman Crespin
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 1998-05-06
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/Finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 1999–2001
Bilagor: 1 Löneavtal 98 med Kommunal
2 Skatter och bidrag för åren 1999–2001 (kommunspe-
cifik; endast till ekonomikontoren)
3 Preliminär kostnadsutjämning 1999 (endast
ekonomikontoren)
4 Taxeringsutfall för 1998 års taxering, från Riksskat-
teverket (endast ekonomikontoren)

Finanssektionen
Britta Hagberg
Herman Crespin, EJ

1998-05-06

Kommunstyrelsen
Ekonomi/Finans

Budgetförutsättningar för åren 1999–2001

I detta cirkulär redovisar vi en ny skatteunderlagsprognos för inkomstären 1997–2001 och nya kommunvisa beräkningar avseende skatter och bidrag för budgetåren 1999–2001.

Skatteunderlagets utveckling åren 1997–2001

Grundläggande förutsättningar

Vår bedömning av utvecklingen åren 1998–2001 utgår från Konjunkturinstitutets marsrapport. Det innebär en BNP-tillväxt på omkring 2,5 procent i snitt för åren 1998–2001 med en något högre tillväxt de första åren. Sysselsättningen, uttryckt som antalet arbetade timmar, ökar med 0,9 procent 1998 och med 0,7 procent 1999. Utifrån de hitintills slutna löneavtalen beräknas timlönen öka med 3,6 procent 1998 (inklusive ändringar av sjuklönen) och med 3,8 procent 1999. För åren 2000 och 2001 beräknas timlönen öka med 3,5 procent per år medan sysselsättningsökningen dämpas något. Den fortsatt snabba produktivitetstillväxten i kombination med den minskade löneökningstakten innebär att inflationen kan hållas på cirka 2 procent.

Regeringen räknar i vårpropositionen med en högre BNP-tillväxt, cirka 3 procent i genomsnitt per år under perioden 1998–2001.

Kommunala löneavtal

Den ovan antagna löneutvecklingen visar ett genomsnitt, inklusive löneglidning, för hela arbetsmarknaden. På den kommunala sidan finns avtal slutet endast med Svenska Kommunalarbetsareförbundet. I *bilaga 1* redovisas avtalet.

kallade bruttolöneavdrag, bidrar helt eller delvis till arbetsgivarens kostnad. Med den utformning lagen har fått förutsätter vi att merparten av anskaffningarna kommer att göras med hjälp av bruttolöneavstående. Hur stora avdragen totalt sett blir åren framöver kommer aldrig att kunna utläsas ur taxerings- eller inkomststatistiken. Vi har, efter kontakter med åtskilliga kommuner, myndigheter och företag, gjort bedömningen att det kan röra sig om uppemot en miljon datorer. Det genomsnittliga avdraget kan uppskattas till 350 kronor i månaden.

Detta minskar den beskattningsbara inkomstens procentuella ökning med 0,4 procentenheter eller med cirka 450 kronor per invånare, vilket motsvarar minskade skatteintäkter på knappt 900 miljoner kronor. I skatteunderlagsprognosen har vi lagt in ovanstående exempel på effekten av avdragen men med halvt genomslag för år 1998 och helt genomslag för år 1999.

Enligt vårpropositionen har regeringen *inte* för avsikt att reglera detta i enlighet med finansieringsprincipen.

Slutavräkning av skatteinkomster

Slutavräkningen av 1997 års skatteinkomster blir med den nya prognosen *minus 98* kronor per invånare den 1.11.1996. Avräkningen regleras i januari 1999 och är beräknad med hänsyn tagen till regeringens så kallade återbetalningsgaranti (se bland annat cirkulär 1997:157). Avräkningen för år 1998 blir med den nya prognosen *minus 161* kronor per invånare den 1.11.1997.

Rådet för kommunal redovisning bereder för närvarande frågan om hur slutavräkningen bör redovisas i boksluten. Förslag väntas efter sommaren.

Momsavgiften år 1999

Många kommuner har hört av sig till oss angående den höjda momsavgiften från år 1999. De hävdar att deras momskostnader inte kommer att minska lika mycket som avgiften ökar. Förbundet kommer att se över de beräkningar som ligger till grund för regeringens bedömning av det ökade momsavlyftet på 720 miljoner kronor per år (proposition 1997/98:153). Momsavgiften för 1999 bestäms av Riksskatteverket i september i år.

De ändrade reglerna enligt propositionen redovisas i cirkulär 1998:57. Frågor besvaras av Ronnie Peterson tfn 08-772 42 47 och Jan Svensson tfn 08-772 42 29.

Preliminär kostnadsutjämning för år 1999

Statistiska Centralbyrån har på uppdrag av kommunförbundet preliminärt beräknat kostnadsutjämningen för år 1999. I denna beräkning har flertalet av de variabler som räknas om årligen uppdaterats.

De variabler som uppdaterats är: åldersstrukturen, andelen förvärvsarbetare i modellen för barnomsorg, andelen utomnordiska och finska medborgare samt andelen flyttade över församlingsgränser i modellen för individ- och

familjeomsorg, andelen utomnordiska och finska medborgare 7–15 år i modellen för grundskolan, andelen arbetslösa i modellen för näringslivs- och sysselsättningsbefrämjande åtgärder samt antalet invånare i kommunen i modellen för befolkningsminskning.

Andelen förvärvsarbetare i modellen för barnomsorg erhålles från de genomförda barnomsorgsundersökningarna. Dessa undersökningar kommer emellertid inte längre att göras. Frågan som nu diskuteras är vilken statistik som skall användas när det gäller andelen förvärvsarbetare i kostnadsutjämningsen för år 1999 och framåt.

I utjämningsystemet för år 1998 har används ett genomsnitt för de tre senaste genomförda barnomsorgsundersökningarna. I uppdateringen för år 1999 har tagits ett genomsnitt för de senaste två undersökningar.

Kommunens bidrag eller avgift, samt kommunens värde för kostnadsutjämningsens olika delar framgår av *bilaga 3*. Bidraget eller avgiften för kommunen är skillnaden mellan kommunens så kallade strukturkostnad och den genomsnittliga för riket (20 888 kronor per invånare).

För många kommuner visar de preliminära beräkningarna för 1999 på stora skillnader jämfört med 1998 års kostnadsutjämningsen. Oftast beror det på förändringar i åldersstrukturen, både i kommunen och på riksnivå. För ett antal kommuner har också ersättningen för befolkningsminskning ökat.

Statistiska Centralbyrån ska redovisa en ny preliminär beräkning av 1999 års kostnadsutjämningsen senast den 1 oktober. I denna beräkning kommer variablerna skattekraft i utjämningsen för barnomsorg samt programvalsfaktorn i utjämningsen för gymnasieskolan att vara uppdaterade. Dessutom ska kostnaderna uppdateras till 1997 års nivå och skrivas upp med ny prognos för nettoprisindex.

Den definitiva uppgiften för 1999 års kostnadsutjämningsen kommer i december månad i år.

Frågor om den preliminära kostnadsutjämningsen för år 1999 kan ställas till Gunnar Ehrnborg på SCB tfn 019-17 64 24 eller Herman Crespin tfn 08-772 41 85 och Niclas Johansson tfn 08-772 42 77 på finanssektionen.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I *bilaga 2* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag för åren 1999–2001. Slutavräkningarna för tidigare år ingår *inte* i redovisningsen.

Beräkningarna utgår från vår nya skatteunderlagsprognos (tabell 1), vilket innebär något högre skatteintäkter och inkomstutjämningsen de två första åren jämfört med uppgifterna i vår tidigare prognos (cirkulär 1998:21).

Bidraget/avgiften i kostnadsutjämningsen grundar sig på SCB:s preliminära beräkning av kostnadsutjämningsen för år 1999 (*bilaga 3*).

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket. Vi är medvetna om att detta är ore-

istiska förutsättningar för de flesta kommuner. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via fax 08-772 42 87.

Disketten "Skatter och bidrag"

I beräkningsmodellen "Skatter och bidrag" behöver följande ändringar göras i "Indatabladet":

- Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till menyn Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in *kommun*.
- Skriv in den nya uppräkningsfaktorn för 1997 för riket genom att ändra formeln i cellen B9 till:

$$=OM(B11>0;B11;2,64)$$

där 2,64 är den nya uppräkningsfaktorn för 1997.

- Skriv in de nya uppräkningsfaktorerna för riket för åren 1998–2001 i cellerna C9:F9 (3,04; 4,29; 4,06; 3,46).
- Skriv in kommunens preliminära bidrag eller avgift för 1999 års kostnadsutjämning i cellen D72. Bidraget/avgiften framgår av *bilaga 3*.
- Skriv in nettoprisindexet för år 1999 i cellen D60 (0,5).
- Efter att ha gjort ändringarna bör skyddet återinföras genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger *kommun*.

Arbetsgivaravgifter

De avtalsenliga avgifterna och premierna för år 1998 är ännu inte fastställda med undantag för premiesatsen för TGL-K som är fastställd till 0,40 procent (se Arbetsgivarnytt nr 9/98).

Pensionsavgifter enligt PFA 98 uppgår till 3,4 procent för Kommunal med tillägg på 1,1 procent för avlösen av pensioneringsperiod. För övriga personalorganisationer har en avgift på 3,4 procent föreslagits.

I vårpropositionen föreslås det att arbetsgivaravgiften för år 1999 totalt sett skall vara 33,06 procent. De i propositionen *Inkomstgrundad ålderspension m.m.* (1997/98:151) föreslagna nya avgiftssatserna framgår av tabell 2. Den lägre löneskatten för 65-åringar och äldre som föreslås gälla från och med år 2003 beror på att från och med detta år ska även ålderspensionsavgift betalas för dessa arbetstagare.

Tabell 2. Föreslagna avgiftssatser för arbetsgivaravgifter från år 1999

Lagstadgade arbetsgivaravgifter 1999	
Ålderspensionsavgift	6,40
Efterlevandepensionsavgift	1,70
Sjukförsäkringsavgift	7,50
Arbetsskadeavgift	1,38
Föräldraförsäkringsavgift	2,20
Arbetsmarknadsavgift	5,84
Allmän löneavgift	8,04
Summa	33,06
Särskild löneskatt	24,26
Särskild löneskatt > 65 år ¹	18,09

Regeringen har inte lämnat något förslag om hur den höjda allmänna egenavgiften på grund av det nya pensionssystemet skall finansieras och föreslår därför att avgiften behålls oförändrade under 1999 (6,95%).

Taxeringsutfall 1998

Till ekonomikontoren bifogas Riksskatteverkets promemoria angående innehållet i de datalistor över preliminärt och definitivt taxeringsutfall för inkomståret 1997 som kommer att sändas till kommunerna under hösten.

Preliminära uppgifter skall vara distribuerade den 24 augusti, 23 september samt den 21 oktober. Definitivt utfall väntas bli klart i början av december.

Övrigt

Kommunförbundets styrelse antog den 24 april regeringens förslag om ny överenskommelse om riktlinjerna för den kommunala ekonomin och verksamheten för åren 1998 och 1999 (se bilaga 5 i cirkulär 1998:55).

Vårpropositionen kommer att behandlas av finansutskottet den 14 och 26 maj och av riksdagen den 9 juni.

Vi återkommer i juni med information om riksdagsbehandlingen och i slutet av september med en ny skatteunderlagsprognos.

¹ Gäller för personer födda 1938 eller senare.

Frågor med anledning av detta cirkulär kan ställas till Herman Crespin tfn 08-772 41 85, Britta Hagberg tfn 08-772 42 56, Niclas Johansson tfn 08-772 42 77, Ulf Lennartsson tfn 08-772 47 21, Helena Milton tfn 08-772 42 12 och Clas Olsson tfn 08-772 42 25.

Samtliga kontaktpersoner kan även nås på våra e-post-adresser:
fornamn.efternamn@svekom.se.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Clas Olsson

Britta Hagberg

Bilagor

- 1 Löneavtal 98 med Kommunal
- 2 Skatter och bidrag för åren 1999-2001 (kommunspezifisk; endast till ekonomikontoren)
- 3 Preliminär kostnadsutjämning 1999 (endast ekonomikontoren)
- 4 Taxeringsutfall för 1998 års taxering, från Riksskatteverket (endast ekonomikontoren)